

Dicle Nehri'nin Kutsallığı

Gönderen : Tirtil - 06/05/2008 12:35

Dicle Nehrinin Kutsallığı

Yazılı kaynaklarda yer almayan ancak, insanlar arasında anlatılan ve devirden devire aktarılmak suretiyle efsaneleşen hikayeler, günümüz insanların arasında da sıkça anlatılmakta. Öyle anlaşıyor ki ağızdan ağıza dolaşan bu hikayelerin anlatı sonraki nesillere de anlatılacak ve böylece dünya durdukça nesiller arasında bu aktarım tarzı devam edecek.

Özellikle tarihi açıdan geçmişi zengin olan yerleşim alanlarında yaşayan insanların, gece sohbetlerinde birbirlerine ve misafirlere gelen insanlara anlattıkları bu hikayelere örnek vermek gerekirse, Hasankeyf'te bu konuda elimizde yeteri kadar veri var. İşte ortak noktaları olan ancak anlatım tarzlarında bazen farklılıklar gösteren bu tür hikayelerin anlatıldığı Hasankeyf'ten bir örnek

Dicle Nehri'nin Kutsallığı: Bilindiği üzere Dicle Nehri, Elazığ yakınlarındaki Hazar Gölü'nden çıkar. Ancak esas kaynağı, Diyarbakır ilindeki Dicle ilçesi yakınlarında bulunan bir mağaradan çıkar ve debisi oldukça yüksek bir su kaynağından alır. Dicle'nin Nehir Hacı geldiği bu mağaranın ağzından itibaren Basra Körfezine kadar olan akıp güzergahı, inanınca göre Danyal Peygamber tarafından Rivayete göre olay şöyle gelişir: Allah tarafından Danyal Peygambere bir vahiy gelir, denir ki, "Elindeki asa ile suyun çıktığı mağaranın ağzından itibaren başlayarak bir çizgi çiz, su arkandan gelir. Ancak, yetimlerin, dul kadınların, fakirlerin, yoksulların vakıflarının malına ve mülküne yetiştirdiğin zaman, güzergahını deşirdir ki su bunlara zarar vermesin." Danyal Peygamber de Allah'ın buyruğuna riayet ederek, emredildiği şekilde Dicle Nehri'nin güzergahını çıktığı noktadan itibaren, asası ile Basra Körfezi'ne kadar çizer. Suyun akıp bazı yerlerde yukarıda belirtilen özelliklere sahip mal ve mülklere isabet ettiği zaman, Danyal Peygamber Allah'ın buyruğuna uygun olarak suyun yönünü çorak ve verimsiz bir alandan geçecek şekilde deşirdir. Bu nedenle Dicle Nehri, yerden itibaren Basra Körfezi'ne kadar olan akıp güzergahının birçok yerinde zikzaklar ve menderesler vardır. Bu nehir üzerindeki kıvrımların çok oluşu ve hiç kimseye zarar vermeyecek şekildeki akıpında bir Peygamber elinin bulunması inancı hakimdir. Bu nedenle Dicle Nehri, her zaman ve her devirde kutsal bir nehir olarak değerlendirilmiştir. Tıpkı dünyada kutsal olarak kabul edilen Fırat ve Nil Nehirleri gibi..

PEHMUS KARTAL

Batman İli Kültür Müdürü

=====